

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 10C/206/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814207212
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Tengely
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2015:7814207212.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, samosudca JUDr. Marián Tengely, v právnej veci žalobcu BECK FINANC, s.r.o., IČO: 35830522 so sídlom Rožňavská 1, 831 04 Bratislava zastúpeného Advokátskou kanceláriou Dvorecký & Bohunický s.r.o. so sídlom Lermontovova 18, 811 05 Bratislava, IČO: 35967421, proti žalovanému Q. X., A.. XX.XX.XXXX, U. XXX/XX, XXX XX H., o zaplatenie zmluvnej pokuty, takto

rozhodol:

Žalobu žalobcu **z a m i e t a**.

N e p r i z n á v a žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 401,96 € istiny ako aj zmluvnú pokutu vo výške 0,05 % zo sumy 592,36 € od 27.7.2010 do zaplatenia a 9,00 % ročný úrok z omeškania z jednotlivých splátok od splatnosti do zaplatenia a náhradu trov konania. Poukázal na to, že so žalovaným uzavrel 26.11.2009 nájomnú zmluvu s následnou kúpou prenajatej veci č. 29019796. Za objednaný tovar, ktorý žalovaný obdržal, mal zaplatiť 592,36 €. Žalovaný mal uhradiť mimoriadnu splátku 105,00 € a následne 40,20 € mesačne v dvanástich splátkach. Žalovaný uhradil 26.11.2009 sumu 5,00 €, 30.11.2009 sumu 105,00 €, dňa 13.1.2010 sumu 40,20 € a dňa 24.2.2010 sumu 40,20 €. Ostatné splátky žalovaný neuhradil a ani v súlade so Zákonom 108/2000 Z.z. od zmluvy neodstúpil. Preto si žalobca uplatnil dlžnú istinu 401,96 € ako aj zmluvnú pokutu v súlade s článkom II. bod 8 zmluvy a tiež si uplatnil úroky z omeškania v súlade s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Uplatnil si aj trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku a z trov právneho zastúpenia.

Súd rozsudkom 10C/5/2014-26 zo dňa 23.5.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 1.7.2014, zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi 32,42 € istiny s 9 % ročným úrokom z omeškania od 30.11.2010 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti ohľadom istiny a úrokov z omeškania žalobu zamietol. Vylúčil na samostatné konanie rozhodovanie o zmluvnej pokute, ako aj o trovách konania. Predmetom rozhodovania bolo teda posúdiť nárok žalobcu na zmluvnú pokutu vo výške 0,05 % zo sumy 592,36 € od 27.7.2010 do zaplatenia a rozhodnúť o trovách celého konania.

Podľa ust. § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, nie je pojednávanie potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa ust. § 200ea ods. 1, 2, 3 Občianskeho súdneho poriadku:

(1) Ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000,00 €, od toho okamihu ide o drobný spor.

(2) Za drobné spory sa nepovažujú veci, ktoré sa týkajú

a) osobného stavu alebo spôsobilosti na právne úkony,

b) sociálneho zabezpečenia,

c) konania o preskúmanie rozhodnutí vydaných v rozhodcovskom konaní,

d) vypořádania bezpodielového spoluvlastníctva manželov,

e) konania o dedičstve,

f) konania o určenie, zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti,

g) konkurzného konania a reštrukturalizačného konania,

h) sporov z pracovných vzťahov a obdobných pracovnoprávných vzťahov,

i) ochrany osobnosti.

(3) Ak je predmetom konania iba príslušenstvo pohľadávky, ktorého hodnota neprevyšuje sumu podľa odseku 1, konanie sa považuje za drobný spor.

Keďže sa v danom prípade jedná o pohľadávku o zaplatenie príslušenstva, teda drobný spor, súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania.

Súd sa v konaní oboznámil s listinnými dôkazmi a zistil nasledovné:

Zo zmluvy č. 29019796 zo dňa 26.11.2009 označenej Nájomná zmluva s následnou kúpou prenajatej veci vyplýva, že predmetom zmluvy boli hnutelné veci v kúpnej cene 499,00 €. Zo zmluvy vyplýva, že bola uhradená záloha vo výške 5,00 € pri podpise zmluvy, mimoriadna splátka mala byť uhradená do 27.11.2009 vo výške 105,00 € a zostávajúca čiastka je 389 €. Finančné navýšenie bolo 93,36 €, cena celkom 592,36 €, zostávajúca cena nájomného 482,36 €, ktorá bude uhradená v 12 mesačných splátkach po 40,20 €, konečná splatnosť úveru je 29.11.2010. RPMN je 50,11 % a finančné navýšenie mesačne 2 %.

Z formulára o zmluvných podmienkach, ktorý tvorí prílohu spotrebiteľskej zmluvy vyplýva, že celková výška spotrebiteľského úveru je 592,36 €, úver je poskytnutý na 12 mesiacov s pravidelnou splátkou 40,20 € s celkovými nákladmi spotrebiteľa 93,36 €, s fixnou ročnou úrokovou sadzbou 24,00 %, s RPMN 50,11 % a s priemernou RPMN 42,27 %. Formulár nie je podpísaný žalovaným.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty nie je dôvodná a preto ju zamietol.

Žalobca žiadal zmluvnú pokutu zo sumy 592,36 € od 27.7.2010 do zaplatenia, pričom na uvedenú sumu istiny nemal nárok, ako to vyplýva z rozsudku 10C/5/2014 zo dňa 23.5.2014. Žalobcovi súd totiž priznal len 32,42 € istiny z titulu poslednej nezaplatennej splátky, ktorej splatnosť nastala 29.11.2010 a teda do podania žaloby nebola premlčaná. Žalobcovi by teda mohol vzniknúť nanajvýš nárok na zmluvnú pokutu zo sumy 32,42 € istiny od 30.11.2010 do zaplatenia v prípade, že by boli splnené zákonné podmienky na dojednanie zmluvnej pokuty. Ohľadom ostatnej časti uplatnenej zmluvnej pokuty súd konštatoval

premlčanie jednotlivých splátok a preto ani zmluvná pokuta by nemohla byť priznaná z premlčaného dlhu, ak by inak boli splnené podmienky na priznanie zmluvnej pokuty.

Účastníci v Zmluve zo dňa 26.11.2009, ktorá je podpísaná oboma stranami, konštatujú, že súčasťou zmluvy sú aj zmluvné podmienky a záručný list. V časti II bod 8 je uvedené, že v prípade, ak sa nájomca dostane s platením nájomného alebo jeho časti podľa splátkového kalendára do omeškania, má prenajímateľ právo na zmluvnými stranami dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania až do zaplatenia.

Podľa ust. § 544 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka:

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(3) Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa ust. § 545a Občianskeho zákonníka, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Súd nepopiera význam zmluvnej pokuty, avšak v konkrétnom prípade sa jednalo o formulárovú zmluvu, kde zmluvná pokuta bola zapracovaná v texte zmluvy a žalovaný nemohol ovplyvniť zmluvný vzťah v prípade, že sa rozhodol zmluvu uzavrieť. Zmluvná podmienka, a to zmluvná pokuta, nebola individuálne dojednaná. Vzhľadom na to, že zmluvná pokuta postihovala žalovaného vždy pri porušení zmluvnej povinnosti bez ohľadu na časové hľadisko, takáto zmluvná podmienka bola neprijateľná, a preto nemohla byť poskytnutá ochrana žalobcovi v podobe priznania zmluvnej pokuty.

Zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody, je aj sankciou. Spôsob jej dojednania a jej výška však musí plne rešpektovať zásadu rovnosti právneho vzťahu ako aj princíp proporcionality. Žalobca ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľa zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú dodávateľ žiada od spotrebiteľov zaplatiť. Podmienky, za akých dodávateľ dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa. V štandardných formulárových zmluvách totiž dodávateľ pre spotrebiteľa v neprehľadnej, zložito formulovanej a miniatúrnymi písmenami písanej forme zapracuje také zmluvné dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých dodávateľ predpokladá, že uniknú pozornosti spotrebiteľa.

Súd považuje za nekalú praktiku žalobcu uvedenie zmluvnej pokuty len do osobitných ustanovení pre nájomnú zmluvu, ktorá spotrebiteľom v časti II bod 8 nie je podpísaná a preto sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ktorá je preto neplatná aj podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Preto bolo potrebné žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty v celom rozsahu zamietnuť.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Žalobca si uplatnil zaplatenie sumy 401,96 € a súd mu priznal 32,42 € a preto bol vo väčšej časti neúspešný a preto mu nevzniklo právo na náhradu trov konania. Na druhej strane žalovaný si trovy konania neuplatnil a preto ich súd nepriznal žiadnemu z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, možno odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a Občianskeho súdneho poriadku), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.